

PROIECT FINAL

Programul StartFIN – Formarea personalului didactic din învățământul primar în domeniul financiar

TEMA 5. ECONOMISIREA ÎN FAMILIE

OPIS

Proiect didactic	p. 1
Fișa de lucru 1 și rezolvarea	p. 6
Fișa de lucru 2 și rezolvarea	p. 7
Test de evaluare	p.
13	
Barem de corectare al testului de evaluare (punctaj)	p.
14	
Barem de corectare pentru sistemul de notare în învățământul primar	p.
15	
Bibliografie	p.
16	

Proiect didactic

Învățătoare:

Unitatea de învățământ:

Disciplina: CDS – Educație financiară

Clasa: a IV-a

Unitatea de învățare: M2 – Economisire, investiții și creditare

Tema / Subiectul: Economisirea în familie

Tipul lecției: predare – învățare – evaluare

Scopul lecției: transmite de noi cunoștințe referitoare la concepte de specialitate aferente întregii piețe financiare, noțiuni legate de instrumente de plată, servicii financiare: VENITURI, CHELTUIELI, ECONOMISIRE, BUGET ECHILIBRAT, BUGET DEFICITAR, BUGET EXCEDENTAR.

Competența generală:

Manifestarea interesului pentru economisirea și gestionarea banilor

Competențe specifice:

1. Analizarea situațiilor în care se pot economisi bani
2. Identificarea modalităților de gestionare a banilor

Strategii didactice:

- a. **Metode și procedee didactice:** conversația euristică, problematizarea, metode activ-participative: explicația, demonstrația, procedeul evaluativ-stimulativ: aprecierea verbală, învățarea prin descoperire, prezentare video, exercițiul, jocul didactic, recompensa .
- b. **Forme de organizare:** frontal, individual, în perechi, pe echipe.

Evaluare: observarea sistematică, evaluare orală, interevaluarea, activitate practică, evaluare formativă.

Resurse: tabla SMART, laptop, videoproiector, fișe de lucru, internetul, „pușculițe”, monede, bancnote, bănuți de ciocolată, coli A3, markere, fișe cu testul de evaluare.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITATEA DEPUȘĂ DE		STRATEGIA DIDACTICĂ			EVALUARE
	profesor	elevi	metode	mijloace	organizare	
1. Moment organizatoric <i>1 minut</i>	Asigur climatul și materialele de lucru necesare bunei desfășurări ale activității.	Se pregătesc pentru oră.	conversația	Tabla SMART, laptop, videoproiector, fișe de lucru	frontal	Observarea sistematică
2. Captarea atenției <i>3 minute</i>	La tabla inteligentă proiectez următorul citat al lui Henry Taylor: „Arta de a trăi cu ușurință în ceea ce vizează banii este de a-ți ajusta nivelul de trai cu o treaptă mai jos decât mijloacele disponibile.” ¹	Citesc și interpretează citatul. Desprind înțelesul acestuia: „Să nu cheltui toate resursele financiare de care dispui, să zicem în timp de o lună, ci să mai lași în „pușculiță” și pentru viitor.	Conversația euristică, problematizarea	Tabla inteligentă, internetul	frontal	Observarea sistematică
3. Actualizarea cunoștințelor anterior dobândite <i>8 minute</i>	Adresez următoarele întrebări în vederea actualizării cunoștințelor anterior dobândite: 1.Ce înseamnă bugetul unei familii? 2.Ce reprezintă veniturile unei familii?	Elevii își reamintesc cunoștințele dobândite anterior: 1.Bugetul unei familii este alcătuit din	Activ-participativă: explicația, demonstrația Evaluativ-stimulativă:	Tablă SMART, laptop, internet	frontal	Evaluare orală, formativă

¹Henry Taylor *apud* Georgeta Mihaela Crivac, Adina Grigore, *Educație Socială: Clasa a VIII-a*, Buzoești: Ars Libri, 2020, p. 36.

	<p>3.Care pot fi resursele financiare ale unei familii?</p> <p>4.Ce cheltuieli pot fi într-o familie?</p>	<p>veniturile și cheltuielile respectivei familii.</p> <p>2.Veniturile unei familii reprezintă resursele financiare ale acesteia.</p> <p>3.Resurse fiananciare ale unei familii: salariile părinților, pensii, alocații, burse, venituri din chirii/dobânzi, bilete de valoare (tichete de masă, tichete cadou, vouchere de vacanță), prime etc</p> <p>4.Cheluieli: plata utilităților(curentul electric, gazele,apa,abonamente TV./telefoane),chirii, rate, alimente, combustibil pentru autoturisme, produse de igienă, cheltuieli privind educația copiilor,dar și pentru unele dorințe: achiziționarea unor bunuri și servicii, cheltuieli neprevăzute(medicale, defecțiuni la autoturismul personal, defecțiuni la aparatelele electrocasnice) etc.</p>	aprecierea verbală			
4. Anunțarea	Le comunic elevilor subiectul lecției	Elevii ascultă.	Conversația,	Tablă SMART,	frontal	

subiectului și obiectivelor lecției <i>1 minut</i>	de azi „Economisirea în familie” și unele modalități cum se poate realiza aceasta.		explicația	calculator, internet		
1 Dirijarea învățării <i>20 minute</i>	<p>Le prezint copiilor bugetul familiei mele (FIȘA DE LUCRU 1). Din acesta desprindem concluziile privind cele 3 tipuri de buget pe care le are o familie: BUGET ECHILIBRAT(venituri=cheltuieli) BUGET EXCEDENTAR(venituri>cheltuieli) BUGET DEFICITAR(venituri<cheltuieli). Cum sunt veniturile față de cheltuielile familiei mele? Ce fel de buget are familia mea? S-au realizat și economii? DECI: ECONOMIA UNEI FAMILII o reprezintă partea din venituri care nu este cheltuită. ECONOMII = VENITURI - CHELTUIELI</p> <p>Le prezint „Cele 3 pușculițe – 50, 30, 20” (Bugetul familiei: 50% pentru nevoi, 30% pentru dorințe, 20% pentru economii).</p>	<p>Fiecare elev primește o fișă de lucru, având ca sarcină să calculeze veniturile și cheltuielile familiei Ghiță din luna decembrie 2022.</p> <p>Veniturile > cheltuielie Buget excedentar Da, s-au realizat economii.</p> <p>Urmăresc materialul video și explicațiile învățătoarei. Activitate în perechi: Fiecare pereche primește o sumă de bani (bancnote și monede românești) și câte 3 borcane cu etichete(50, 30,20). Sumele acordate vor fi astfel încât să poată fi împărțite la cele 3 categorii de procente. Elevii din fiecare</p>	<p>Explicația, exercițiul, problematizarea, învățarea prin descoperire.</p> <p>Prezentare video, demonstrația, exercițiul, jocul didactic, recompensa</p>	<p>Fișe de lucru</p> <p>Tablă SMART, calculator, internet, „pușculițe”, monede, bancnote, bănuți de ciocolată</p>	<p>individual</p> <p>frontal</p> <p>frontal</p> <p>perechi</p>	<p>Observarea sistematică</p> <p>Activitate practică</p> <p>Evaluare orală</p>

		pereche vor fi recompensați cu bănuți de ciocolată în funcție cât de rapidă și cât de corect rezolvă (10 bănuți prima echipă, 9 bănuți a doua ș.a.m.d.).					
2	Asigurarea feed-back-ului (Fixarea cunoștințelor) <i>5minute</i>	Împart colectivul de elevi în 3 echipe. Își vor cunoaște numele echipelor după ce vor rezolva corect sarcina de lucru – pe coli A3. (FIȘA DE LUCRU 2)	Fiecare echipă rezolvă sarcina de lucru. Fiecare echipă își prezintă tipul de buget al familiei pe care a avut-o.	Problematizarea, exercițiul, colaborarea în cadrul echipei	Coli A3, markere	lucrul în echipă	interevaluarea
3	Evaluarea cunoștințelor <i>10minute</i>	Împart elevilor TESTUL DE EVALUARE formativă. Explic sarcinile de lucru și baremul de corectare.	Elevii rezolvă sarcinile de lucru din testul de evaluare.	Problematizarea, exercițiul	Fișe cu testul de evaluare	individual	Evaluare formativă
4	Aprecieri și recomandări <i>2minute</i>	Verific frontal testul de evaluare. Fac aprecieri referitoare la modul cum au răspuns și au lucrat pe parcursul activității. Le recomand să folosească și acasă „Cele 2 pușculițe: 50, 30, 20”.	Elevii ascultă aprecierile și recomandările făcute.	conversația		frontal	Evaluare orală

FIȘA DE LUCRU 1

Cerință: Calculați veniturile și cheltuielile familiei Ghiță pe luna decembrie 2022.

BUGETUL FAMILIEI GHIȚĂ

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	5000	Rate	2000
Salariu mama	4000	Facturi utilități	800
Bursă merit student	900	Cheltuieli pentru mâncare	1500
Bonuri masă	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
Alocații	-	Cheltuieli pentru mașini	1800
Prime	-	Alte cheltuieli	1000
Alte venituri	-		
TOTAL VENITURI	?	TOTAL CHELTUIELI	?

FIȘA DE LUCRU 1 - REZOLVARE

Cerință: Calculați veniturile și cheltuielile familiei Ghiță pe luna decembrie 2022.

BUGETUL FAMILIEI GHIȚĂ

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	5000	Rate	2000
Salariu mama	4000	Facturi utilități	800
Bursă merit student	900	Cheltuieli pentru mâncare	1500
Bonuri masă	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
Alocații	-	Cheltuieli pentru mașini	1800
Prime	-	Alte cheltuieli	1000
Alte venituri	-		
TOTAL VENITURI	9900	TOTAL CHELTUIELI	7600

FIȘA DE LUCRU 2

ACTIVITATEA PE ECHIPE:

Calculează totalul veniturilor și al cheltuielilor.

Cum este bugetul familiei?

Astfel îți vei afla numele echipei (ECHILIBRAT, EXCEDENTAR, DEFICITAR).

ECHIPA 1: BUGETUL FAMILIEI X

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	2500	Rate	1000
Salariu mama	1000	Facturi utilități	800
Bursă socială	200	Cheltuieli pentru mâncare	1000
Bonuri masă	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
Alocația – 1 copil	240	Cheltuieli pentru mașină	500
Prime	-	Alte cheltuieli	1000
Alte venituri	-		
TOTAL VENITURI	?	TOTAL CHELTUIELI	?

(*ehipa.....*)

**ECHIPA 2:
BUGETUL FAMILIEI Y**

Calculează totalul veniturilor și al cheltuielilor.

Cum este bugetul familiei?

Astfel îți vei afla numele echipei (ECHILIBRAT, EXCEDENTAR, DEFICITAR).

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	6000	Rate	2000
Salariu mama	5000	Facturi utilități	1000
Bursă merit	-	Cheltuieli pentru mâncare	2000
Bonuri masă	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	1000
Alocații – 2 copii	480	Cheltuieli pentru mașini	2800
Prime	2000	Alte cheltuieli	2000
Alte venituri	2500		
TOTAL VENITURI	?	TOTAL CHELTUIELI	?

(*echipa.....*)

**ECHIPA 3:
BUGETUL FAMILIEI Z**

Calculează totalul veniturilor și al cheltuielilor.

Cum este bugetul familiei?
Astfel îți vei afla numele echipei (ECHILIBRAT, EXCEDENTAR, DEFICITAR).

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	3000	Rate	890
Salariu mama	2000	Facturi utilități	1800
Bursă socială	200	Cheltuieli pentru mâncare	1500
Bonuri masă	250	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
Alocație – 1 copil	240	Cheltuieli pentru mașină	-
Prime	-	Alte cheltuieli - Chirie	1000
Alte venituri	-		
TOTAL VENITURI	?	TOTAL CHELTUIELI	?

(*echipa .....*)

FIȘA DE LUCRU 2 - REZOLVARE

ACTIVITATEA PE ECHIBE:

Calculează totalul veniturilor și al cheltuielilor.

Cum este bugetul familiei?

Astfel îți vei afla numele echipei (ECHILIBRAT, EXCEDENTAR, DEFICITAR).

ECHIPA 1: BUGETUL FAMILIEI X

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	2500	Rate	1000
Salariu mama	1000	Facturi utilități	800
Bursă socială	200	Cheltuieli pentru mâncare	1000
Bonuri masă	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
Alocația – 1 copil	240	Cheltuieli pentru mașină	500
Prime	-	Alte cheltuieli	1000
Alte venituri	-		
TOTAL VENITURI	3940	TOTAL CHELTUIELI	4800

(echipa DEFICITARĂ)

**ECHIPA 2:
BUGETUL FAMILIEI Y**

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	6000	Rate	2000
Salariu mama	5000	Facturi utilități	1000
Bursă merit	-	Cheltuieli pentru mâncare	2000
Bonuri masă	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	1000
Alocații – 2 copii	480	Cheltuieli pentru mașini	2800
Prime	2000	Alte cheltuieli	2000
Alte venituri	2500		
TOTAL VENITURI	16980	TOTAL CHELTUIELI	10800

(echipa EXCEDENTARĂ)

**ECHIPA 3:
BUGETUL FAMILIEI Z**

LUNA: DECEMBRIE 2022

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	3000	Rate	890
Salariu mama	2000	Facturi utilități	1800
Bursă socială	200	Cheltuieli pentru mâncare	1500
Bonuri masă	250	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
Alocație – 1 copil	240	Cheltuieli pentru mașină	-
Prime	-	Alte cheltuieli - Chirie	1000
Alte venituri	-		
TOTAL VENITURI	5690	TOTAL CHELTUIELI	5690

(echipa ECHILIBRATĂ)

TEST DE EVALUARE

1. Completează spațiile libere, folosind termenii dintre paranteze (**0,5p. X 7 = 3,5p.**):

Proiectarea.....unei familii constă în determinarea..... și anticiparea.....
 Veniturile reprezintă.....realizate de membrii familiei și pot proveni din diferite.....
 Cheltuielile reprezintă.....de resurse.....pentru plata unor bunuri și servicii.

(*financiare, veniturilor, bugetului, surse, consumul, cheltuielilor, câștiguri*)

2. Asociază corect termenii celor două coloane (**0,5p. X 3 = 1,5p.**):

A	B
BUGET DEFICITAR	VENITURI + CHELTUIELI
BUGET ECHILIBRAT	VENITURI > CHELTUIELI
BUGET EXCEDENTAR	VENITURI = CHELTUIELI
	VENITURI < CHELTUIELI

3. Andrei își dorește o pereche de patine de gheață anul acesta. Aceasta costă 190 de lei. Pentru a vedea dacă acest lucru este posibil, Andrei ia parte alături de familia sa la întocmirea bugetului pentru luna decembrie. Veniturile și cheltuielile sunt prezentate în tabelul de mai jos: (**4p.**)

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	4000	Rate	1000
Salariu mama	3000	Facturi utilități	1800
Alocație – 1 copil	240	Cheltuieli pentru mâncare	1500
Alte venituri	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
		Cheltuieli pentru mașină	-
		Alte cheltuieli - Chirie	1000
TOTAL VENITURI	?	TOTAL CHELTUIELI	?

- Calculează totalul veniturilor și al cheltuielilor. Cum este bugetul?
- Ar putea Andrei să-și îndeplinească dorința? Argumentează!

1 PUNCT DIN OFICIU

BAREM DE CORECTARE

1. Completează spațiile libere, folosind termenii dintre paranteze (0,5p. X 7 = 3,5p.):

Proiectarea **bugetului** unei familii constă în determinarea **veniturilor** și anticiparea **cheltuielilor**.

Veniturile reprezintă **câștiguri** realizate de membrii familiei și pot proveni din diferite **surse**.

Cheltuielile reprezintă **consumul** de resurse **financiare** pentru plata unor bunuri și servicii.

(*financiare, veniturilor, bugetului, surse, consumul, cheltuielilor, câștiguri*)

2. Asociază corect termenii celor două coloane (0,5p. X 3 = 1,5p.):

A	B
BUGET DEFICITAR	VENITURI + CHELTUIELI
BUGET ECHILIBRAT	VENITURI > CHELTUIELI
BUGET EXCEDENTAR	VENITURI = CHELTUIELI
	VENITURI < CHELTUIELI

3. Andrei își dorește o pereche de patine de gheață anul acesta. Aceasta costă 190 de lei. Pentru a vedea dacă acest lucru este posibil, Andrei ia parte alături de familia sa la întocmirea bugetului pentru luna decembrie. Veniturile și cheltuielile sunt prezentate în tabelul de mai jos: (4p.)

VENITURI (lei)		CHELTUIELI (lei)	
Salariu tata	4000	Rate	1000
Salariu mama	3000	Facturi utilități	1800
Alocație – 1 copil	240	Cheltuieli pentru mâncare	1500
Alte venituri	-	Cheltuieli pentru casă(altele)	500
		Cheltuieli pentru mașină	-
		Alte cheltuieli - Chirie	1000
TOTAL VENITURI	7240	TOTAL CHELTUIELI	5800

- Calculează totalul veniturilor și al cheltuielilor. Cum este bugetul?
- Ar putea Andrei să-și îndeplinească dorința? Argumentează!

TOTAL VENITURI = 7240 lei > TOTAL CHELTUIELI = 580 lei.....0,5p. X 2 operații = 1p.

Așadar, bugetul familiei lui Andrei în luna decembrie este EXCEDENTAR.....tipul corect de buget = 1p.

7240 lei – 5800 lei = 1440 lei (diferența dintre veniturile și cheltuielile din luna decembrie în familia lui Andrei).....0,5p. operația + 0,5p. justificarea = 1p.

190 lei < 1440 lei .....compararea corectă = 0,5p.

Da, Andrei ar putea să-și îndeplinească dorința de a cumpăra perechea de patine de gheață în valoare de 190 lei. ....justificarea/concluzia = 0,5p.

1 PUNCT DIN OFICIU

TOTAL: 10 PUNCTE

BAREM DE CORECTARE PENTRU SISTEMUL DE NOTARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Disciplina: Educație financiară

Subiectul: Economisirea în familie

Obiective operaționale:

O₁ - să folosească corespunzător termenii: *financiare, veniturilor, bugetului, surse, consumul, cheltuielilor, câștiguri;*

O₂ - să asocieze corect termenii financiari;

O₃ - să calculeze corect veniturile și cheltuielile și să specifice tipul de buget.

DESCRIPTORI DE PERFORMANȚĂ

NR. ITEMI	FB	B	S
1.	Completează corect toți cei 7 termeni.	Completează corect 5-6 termeni.	Completează corect 2-4 termeni.
2.	Asociază corect cele 3 variante.	Asociază corect 2 variante.	Asociază corect 1 variantă.
3.	Calculează corect veniturile și cheltuielile familiei lui Andrei. Identifică corect tipul de buget și argumentează corect dacă Andrei își poate îndeplini dorința.	Calculează corect veniturile și cheltuielile familiei lui Andrei, dar nu identifică corect tipul de buget sau nu argumentează corect dacă Andrei își poate îndeplini dorința.	Calculează corect veniturile și cheltuielile familiei lui Andrei, dar nu identifică corect tipul de buget și nu argumentează corect dacă Andrei își poate îndeplini dorința

BAREM

Rezolvă 2-3 itemi cu FB, unul cu B	FOARTE BINE
Rezolvă doar un item cu FB, 2 itemi cu B/ sau 2 itemi cu B si un item cu S	BINE
Rezolvă doar un item cu B, doi itemi cu S	SUFICIENT
Nu rezolvă corect niciun item	INSUFICIENT

BIBLIOGRAFIE:

1. BONTAȘ, Alexandra Ioana, NICOLĂESCU, Vlad Gabriel, CHITIC, Dan Alexandru, *Suport didactic de educație financiară pentru învățători, institutori, profesori din învățământul primar-Modul 1 și Modul 2*, ianuarie 2022. Programul StartFIN – Formarea personalului didactic din învățământul primar în domeniul financiar, nr. OM de acreditare/data: 4368/03.08.2022.
2. CRIVAC, Georgeta Mihaela, GRIGORE, Adina, *Educație Socială: Clasa a VIII-a*, Buzoești: Ars Libri, 2020.
3. PROGRAMA ȘCOLARĂ pentru disciplina opțională EDUCAȚIE FINANCIARĂ (curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar), București, 2013.